

Mál nr. 293/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Sjúklingatrygging.

Nafn vátryggingartaka (X)

Skaðabótaábyrgð. Gildissvið laga nr. 111/2000 um sjúklingatryggingu.

Gögn.

1. Málskot móttengið 7. ágúst 2024, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V, dags. 20. september 2024, ásamt fylgiskjölum.
3. Tölvupóstur lögmanns M dags. 30. september 2024.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M fór í hjáveituaðgerð hjá X hinn 7. desember 2023 í þeim tilgangi „...að breyta magaermi í Roux-y hjáveitu vegna bakflæðis hjá málskotsaðila.“ Í læknisfræðilegum gögnum málsins kemur fram að í aðdraganda aðgerðarinnar hafi M farið í magaspeglun 2. nóvember 2023 og í læknaþreffi X dagsett sama dag kemur fram X telji magaermi M nokkuð víðari en hann telji eðlilegt. Álit X var síðan að M væri með greinilegt þindarslit sem sé líklega að útskýra bakflæði hennar og henni hafi verið afhent upplýsingaefni um Roux-y hjáveitu í kjölfarið. Einnig liggur fyrir afrit tölvupósts frá M í bréfi X dags. 5. nóvember 2023 þar sem M svarar því játandi að hún sé búin að kynna sér myndband frá X og að hún óski eftir hjáveituaðgerð vegna bakflæðis. Einnig liggja fyrir upplýsingar um aðgerðina frá X sem og upplýsingar um að M hafi sent X tölvupóst tveimur dögum eftir aðgerð þar sem hún lýsir einkennum frá baki og uppköstum og X kveðst hafa hringt til M og ráðlagt henni að leita á bráðamóttöku ef verkir versni um helgi en annars geti X tekið á móti M strax eftir helgi. Hinn 11. desember 2023 liggja einnig fyrir upplýsingar um símtal sem X hafi átt vegna meðferðar M á Landspítala háskólasjúkrahúsi. Í málinu liggja einnig fyrir tölvupóstsamskipti M og X frá 9. desember fram til 11. desember 2023. Þann dag var síðan gerð „opin aðgerð“ á Landspítala háskólasjúkrahúsi þar sem var „grunur um þrengsli í enteroenteroanastomosuna og það var gerð ný anastomosa.“ Af læknisfræðilegum gögnum verður einnig séð að lækni á Landspítala hafi rætt við X varðandi enduraðgerð en M hafi viljað að aðgerðin væri gerð á Landspítala. Gögn málsins lýsa þeirri aðgerð og eftirmeðferð M vegna hennar. Með gögnum málsins eru einnig ítarlegar upplýsingar um þá aðgerð sem M gekkst undir hjá X og mögulega fylgikvilla hennar í upplýsingariti læknastofu X.

M telur að höfnun V á bótaskyldu sé ekki byggð á staðreyndum málsins heldur hafi hún einungis verið ákvörðuð út frá einhliða sjónarmiðum og tilgátum X. M telur að sú opna aðgerð sem M þurfti að gangast undir á Landspítala hafi verið gerð til að lagfæra mistök X sem hafi átt sér stað í aðgerð á læknastofu hans hinn 7. desember 2023. M telur ljóst af ákvæði 1. mgr. 2. gr. laga um sjúklingatryggingu að bætur skuli greiðast án tillits til þess hvort einhver beri skaðabótaábyrgð skv. reglum skaðabótaréttarins, enda megi að öllum líkindum rekja tjónið atvika sem nefnd eru í ákvæðinu. M vísar til lögskýringagagna þar sem segi að ef engu verði slegið föstu um orsök tjóns verði að vega og meta allar hugsanlegar orsakir og ef niðurstaða verði sú að eins líklegt sé óháð meðferð sé bótaréttur ekki fyrir hendi. M telur með hliðsjón af sjúkrasögu M að nokkuð ljóst sé að orsök óþæginda M í dag sé bein afleiðing aðgerðar X hinn 7. desember 2023 og verulegs gáleysis X. Þannig falli tjón hennar undir 1.tl. 2. gr. laga um sjúklingatryggingu. Einnig sé hægt að líta til 4.tl. 2. gr. sömu laga um fylgikvilla sem ekki sé sanngjarnt að M þoli bótalaust.

V hefur hafnað bótaskyldu úr sjúklingatryggingu og telur undirbúning fyrir aðgerð og aðgerðina sjálfa hafa verið í samræmi við þau vinnubrögð sem rétt sé að viðhafa. V bendir á að M hafi útskrifast eftir aðgerð hjá X á föstudegi og þegar hún hafi haft samband með tölvupósti á laugardegi eftir aðgerðina vegna óþæginda hafi X bent á að ef verkir hættu ekki þyrfti hún að leita á bráðamóttöku Landspítalans þar sem læknastofa X væri ekki opin um helgar. X hafi síðan fylgst með í gegnum Heilsugáttina þeim blóðþrúfum og rannsóknum sem M fór í á Landspítala. X vísar til svar röntgenlæknis eftir tölvusneiðmynd sem gerð var þar sem kom fram „Grunur um þrengsli í entero/entero anastomosu með bakflæði upp í biliary grein þarms og ekki merki um anastomosuleka. X telur að mestar líkur hafi þá verið á einhvers konar hlykk við „common-channel hluta entero/entero-anastomosu“, eða að görn hafi lagst á þann hátt að slíkur hlykkur hafi myndast og einfalt að toga í görnina til að breyta legu

hennar í stuttri kviðsjáraðgerð til að leysa vandann, eftir að komið væri fyrir sondu til að létta á þrýstingnum í kerfinu. X lýsir síðan samskiptum sínum við skurðlækni á Landspítalanum um að M yrði færð á læknastofu X þannig að hann gæti framkvæmt aðgerðina en fengið síðar skilaboð um að M vildi ljúka aðgerðinni á Landspítala og hafi X því ekki haft frekari aðkomu að málinu. Í afstöðubréfi X til V dags. 3. mars 2024 kemur fram sú afstaða X að hraðari afgreiðsla hjá Landspítala hefði getað komið í veg fyrir að M hafi þurft að gangast undir opna aðgerð þar. V telur að aðgerð X hinn 7. desember 2023 hafi verið hagað eins vel og unnt hefði verið og í samræmi við þekkingu og reynslu X, sbr. orðalag 1. tl. 2. gr. laga um sjúklingatryggingu nr. 111/2000. V telur einnig að ekki sé um að ræða fylgikvilla aðgerðar sem sé meiri en svo að sjúklingur skuli þola hann bótalaust, sbr. 4.tl. 2. gr. laga um sjúklingatryggingu.

Álit.

Ágreiningur er uppi um það hvort sýnt sé fram á að M hafi orðið fyrir líkamstjóni sem fellur undir 1. eða 4. tl. 2. gr. laga nr. 111/2000 um sjúklingatryggingu. Í þeirri grein laganna eru tilgreind að hvaða skilyrðum fullnægðum réttur til bóta stofnast úr sjúklingatryggingu. Þar segir að bætur skuli greiða án tillits til þess hvort einhver ber skaðabótaábyrgð samkvæmt reglum skaðabótaréttarins, enda megi að öllum líkindum rekja tjónið til einhvers eftirtalinna atvika:

„1. *Ætla má að komast hefði mátt hjá tjóni ef rannsókn eða meðferð við þær aðstæður sem um ræðir hefði verið hagað eins vel og unnt hefði verið og í samræmi við þekkingu og reynslu á viðkomandi sviði.*

[...]

4. *Tjón hlýst af meðferð eða rannsókn, þ.m.t. aðgerð, sem ætlað er að greina sjúkdóm og tjónið er af sýkingu eða öðrum fylgikvilla sem er meiri en svo að sanngjarnt sé að sjúklingur þoli það bótalaust. Annars vegar skal líta til þess hve tjón er mikið og hins vegar til sjúkdóms og heilsufars sjúklings að öðru leyti. Þá skal taka mið af því hvort algengt er að tjón verði af meðferð eins og þeirri sem sjúklingur gekkst undir og hvort eða að hve miklu leyti gera mátti ráð fyrir að hætta væri á slíku tjóni.*“

Engin álits- eða matsgerð hæfra og óvilhallra aðila liggur fyrir í málinu sem sýnir fram á að meðferð hafi í umrætt sinn ekki verið hagað eins vel og unnt hefði verið og í samræmi við þekkingu og reynslu á viðkomandi sviði eða komast hefði mátt hjá tjóni með því að beita annarri meðferðartækni eða aðferð. Ekki verður séð af framlögðum gögnum að umfjöllun lækna á Landspítala um meðferð M þar sýni með skýrum hætti að ætla megi að komast hefði mátt hjá opinni aðgerð M ef rannsókn eða meðferð X hefði verið hagað eins vel og unnt hefði verið og í samræmi við þekkingu og reynslu á viðkomandi sviði, sbr. orðalag 1. tl. 2. gr. Þó sönnunarbyrði sé vægari en almennt í bótarétti í orðalagi 2. gr. laga um sjúklingatryggingu verða einhver læknisfræðileg gögn að liggja fyrir sem sýna að skilyrði 1.tl. ákvæðisins eigi við. Þau liggja ekki fyrir í þessu máli og verður M að bera hallann af þeim sönnunarskorti. Þegar af þeirri ástæðu getur ekki komið til álita að réttur til bóta úr tryggingunni hafi stofnast á grundvelli 1. tl. 2. gr. laga um sjúklingatryggingu.

Kemur þá til skoðunar hvort M búi við fylgikvilla eftir meðferð X sem er meiri en svo að sanngjarnt sé að hún búi við það bótalaust. Ekki liggur fyrir með nægilega skýrum hætti að sá fylgikvilli sem M býr við sé vegna aðgerðar X hinn 7. desember 2023 eða aðgerðar á Landspítala nokkrum dögum síðar. Ekki verður heldur séð af gögnum málsins að alvarleiki hans sé þannig að skilyrði 4. tl. 2. gr. laga um sjúklingatryggingu séu uppfyllt. Af því leiðir að M á ekki rétt á bótum úr sjúklingatryggingu X hjá V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr sjúklingatryggingu X hjá V.

Reykjavík, 15. október 2024.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir